

На основі вдосконалення мінімальних соціальних нормативів слід сформувати та законодавчо закріпити систему якісних соціальних стандартів, яка б дозволила забезпечити реалізацію гарантованих Конституцією України прав і сприяла зростанню добробуту та соціальної захищеності населення. Відповідні соціальні стандарти необхідно закласти в основу розрахунку соціальних допомог, у систему тарифікації робіт на послуг, а також у програми соціального розвитку та реформування систем соціального страхування, пенсійного забезпечення, оплати праці тощо.

Список літератури:

1. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2015-14.
2. Баранова Н. Удосконалення соціальних стандартів у системі соціального забезпечення / Н. Баранова, Н. Поляк // Україна : аспекти праці. – 2009. – №2. – С. 21–25.
3. Про прожитковий мінімум : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=966-14.
4. Холод Н. Світовий досвід застосування мінімальної заробітної плати для регулювання доходів населення / Н. Холод // Україна : аспекти праці. – 2008. – №7. – С. 58–69.
5. Пищуліна О. М. Соціальне значення мінімальної заробітної плати та її роль у формуванні ціни робочої сили на ринку праці України / О. М. Пищуліна // Соціальні пріоритети. – 2012. – №4(5). – С.122–140.
6. Осовий Г. Питання реформи оплати праці в Україні в контексті реалізації Плану дій щодо євроінтеграції / Г. Осовий // Україна : аспекти праці. – 2013. – №3. – С. 13–21.

Катерина ЛЕСЬКІВ

студентка факультету банківського бізнесу

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Забчук Г.М.

УДОСКОНАЛЕННЯ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ ТА ЇЇ РОЛЬ У СТАБІЛІЗАЦІЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ КРИЗИ

Грошово-кредитна політика має велике значення для кожної країни, тому що регулюючи пропозицію грошей вона спрямована на забезпечення ефективного функціонування економіки. Її ключовими цілями є цінова стабільність, збалансування платіжного балансу, стабілізація обмінного курсу, забезпечення зайнятості, зростання добробуту населення тощо [1].

В Законі України “Про Національний банк України” зазначено, що під грошово-кредитною політикою розуміють комплекс заходів у сфері грошового обігу та кредиту, спрямованих на забезпечення стабільності грошової одиниці України шляхом використання відповідних засобів і методів [2].

Слід відзначити, що Україна на сьогоднішній день має досить значні проблеми в дестабілізації економіки та недовіру з боку населення до банківської системи. У 2014 році ВВП скоротився на 6.7% (за оцінками НБУ). Дефіцит Зведеного бюджету України (разом з НАК «Нафтогаз України») перевищив 10% від ВВП. Гривня знецінилася майже втричі. Інфляція зросла майже на 25%. Дефіцит зведеного платіжного балансу сягнув 13 млрд.дол. США [3].

Станом на початок 2015 року золотовалютні резерви досягли критичної для країни за останнє десятиріччя межі, а саме знизилися до позначки 6.4 млрд. дол. США.

При цьому валюти як важелю для оперативного реагування на ситуацію на грошово-фінансовому ринку немає. Кількісні показники цих резервів мають такий вигляд: близько 80 % – у цінних паперах, 12 % – у золоті та 8% – у валюті й депозитах [3].

Банківська система втратила третину депозитів. На початку 2015 року залишки за депозитами скоротилися як у національній валюті (до 357.9 млрд. грн.), так і в іноземній (до 18.7 млрд. дол. США в еквіваленті). Найбільш суттєво скоротилися вклади населення, їх вплив перевищив відповідний показник по юридичним особам на 1.1 млрд. грн. Відбулося скорочення кредитування та посилення жорсткості умов надання кредитів. Обсяг валютних інтервенцій у січні 2015 року становив 518 млн. дол. США [3].

У рамках підготовки до запровадження режиму інфляційного таргетування Національний банк змінив операційні підходи проведення грошово-кредитної політики, зокрема посилив дієвість облікової ставки та припинив проведення з 5 лютого 2015 року щоденних валютних аукціонів з відмовою від індикативного курсу гривні. Водночас з метою зниження інфляційних ризиків з 6 лютого 2015 року було збільшено облікову ставку до 19.5% річних.

Дестабілізація фінансової системи, яка супроводжується нестабільністю насамперед грошово-кредитної політики, знеціненням національної грошової одиниці та зменшенням реальних доходів населення, великою мірою впливає на динаміку розвитку економіки України в цілому.

У сучасних умовах, що склалися на даний час в країні, монетарна політика має бути спрямована на поступове зниження інфляційного тиску шляхом дотримання кількісних монетарних орієнтирів, забезпечення додатного рівня реальних процентних ставок відносно прогнозованої базової інфляції та стабілізації ситуації на валютному ринку. Такі заходи сприятимуть відповідному зниженню девальваційних та інфляційних очікувань, які значною мірою обумовлюють динаміку інфляційних процесів.

Щоб покращити ситуацію, яка склалася, у 2015 році потрібно проводити грошово-кредитну політику з використанням кількісних орієнтирів приросту грошової пропозиції, які з одного боку забезпечать задоволення потреб економіки у грошах для здійснення платежів, а з іншого – сприятимуть мінімізації монетарного тиску на інфляційні та девальваційні процеси.

Також варто відмітити, що регулювання грошово-кредитного ринку у 2015 році ускладнюватиметься з огляду на [3]:

- низьку довіру до банківської системи, що може зумовлювати продовження відтоку депозитів принаймні на початку року;
- існування профіциту ліквідності переважно внаслідок здійснення виплат Фондом гарантування вкладів фізичних осіб;
- сегментованість міжбанківського ринку, що заважатиме перерозподілу ліквідності та потребуватиме суттєвої участі Національного банку.

Основні напрямки щодо вдосконалення підходів до формулювання та реалізації грошово-кредитної політики полягають у:

- вдосконаленні системи прийняття рішень з монетарної політики, що дозволить посилити прозорість та зрозумілість дій центрального банку для учасників ринку;
- суттєвому посиленні ролі процентної ставки як основного інструменту грошово-кредитної політики. Процентні ставки за інструментами регулювання ліквідності будуть визначатись у тісній прив'язці до рівня облікової ставки;

- модернізації інструментів Національного банку в напрямку підвищення їх ефективності за рахунок спрощення процедур, усунення неактуальних обмежень та покращення технологічних аспектів проведення операцій;
- посиленні підзвітності та зв'язків НБУ з ринком та громадськістю.

Список літератури:

1. Адамик Б. П. Центральний банк і грошово-кредитна політика [Текст] : підручник / Б. П. Адамик. – [2-ге видання, доп. і переробл.]. – К.: Кондор, 2011. – 416 с.
2. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту : <http://www.bank.gov.ua>
3. Про Національний банк України : закон України : прийнятий 20.05.1999 р. №679-ХІV / Верховна Рада України. – Офіц. Вид. // Відомості Верховної Ради. – 1999. - №29. – С. 238

Наталія ЛИЙЗЬО

студентка економічного факультету

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ДОХОДІВ, ОТРИМАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ ЗАПОБІГАННЯ

Актуальність дослідження даної теми зумовлена тим, що легалізація доходів отриманих злочинним шляхом є одним з найнебезпечніших злочинів сучасного світу, який набув міжнародного значення і є серйозною загрозою для державної політики всіх країн світу, оскільки негативно впливає на стан національної економіки.

Питання «відмивання грошей» завжди перебувало і буде перебувати в центрі уваги науковців, органів державної влади та усїєї громадськості, оскільки є основною загрозою економічного зростання сучасного суспільства. Глобалізація світової економічної системи, віртуалізація фінансового ринку, розвиток офшорних зон – все це зумовлює актуалізацію даної проблеми.

Метою доповіді є аналіз сучасного стану легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, державного регулювання запобігання та протидії у цій сфері, а також надання пропозицій щодо підвищення ефективності державного управління у цій сфері.

Легалізація доходів, отриманих злочинним шляхом є одним з найбільш небезпечних злочинів сучасності, який негативно впливає на стан національної економіки, приводить до зниження економічної стабільності, а також ускладнює державний контроль за фінансовою ситуацією у державі. [1, с. 76].

Державна політика розвинутих країн активно розпочала боротьбу з відмиванням грошей на початку 1980-х рр. У країнах СНД сприятливим середовищем для розвитку незаконного отримання грошових доходів було те, що ринкові відносини розвивалися швидше ніж система державного контролю за рухом грошових коштів. [2, с.156].

Причинами, які спонукають осіб мати незаконні доходи є:

- соціально-психологічні причини, які полягають у задоволенні особистих потреб;
- високий податковий тиск на фонд заробітної плати, що спонукає підприємців до виплати її в конвертах;
- хабарі та відкати, які зумовлені існуванням великої кількості державних дозвільних процедур.